

Sygn. akt: III AUa 1813/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Iwona Szybka

Sędziowie: SSA Mirosław Godlewski (spr.)

SSO del. Magdalena Marczyńska

Protokolant: st.sekr.sądowy Kamila Tomasik

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2013 r. w Łodzi

sprawy **P. O.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o wysokość składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy,

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 15 października 2012 r., sygn. akt: VIII U 3281/12,

1. oddala apelację;

2. zasądza od P. O. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. kwotę 450 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

Sygn. akt III AUa 1813/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 lipca 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. określił kwoty powstałych zaległości z tytułu nieopłaconych przez P. O. składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy:

1. na ubezpieczenie społeczne za okres od lutego 2012 r. do marca 2012 r. - należność główna 1235,10 zł., odsetki 55 złotych,
2. na ubezpieczenie zdrowotne za okres od lutego 2012 r. do marca 2012 r. — należność główna 509,10 zł., odsetki 23 złotych,
3. na Fundusz Pracy za okres od lutego 2012 r. do marca 2012 r. - należność główna 103,66 zł.

Odwołanie od tej decyzji wniósł P. O. w dniu 27 sierpnia 2012 r., wnosząc o jej uchylenie lub zmianę i stwierdzenie, że nie posiada zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z 15 października 2012 r. Sąd Okręgowy w Łodzi w punkcie 1. oddalił odwołanie, zaś w punkcie 2. zasądził od P. O. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. kwotę 600,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło na tle następującego stanu faktycznego:

P. O. urodził się (...)r. Prowadził działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej od lipca 2007 r. Przedmiotem działalności była naprawa sprzętu komputerowego — (...)C. O. P., a następnie - transport. Od lipca 2007 r. wnioskodawca dokonał zgłoszenia płatnika składek i zgłosił się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

Wnioskodawca nie potrafi określić kiedy zawiesił działalność gospodarczą. W bieżącym roku, to jest 2012, nie prowadził działalności i nie osiągał żadnych dochodów.

W dniu 14 maja 2012 r. ZUS zawiadomił wnioskodawcę o wszczęciu postępowania w sprawie określenia wysokości należnych składek na ubezpieczenia- społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy w kwotach: na ubezpieczenie społeczne za okres od lutego 2012 r. do marca 2012 r. - należność główna 1235,10 zł., odsetki 23 złotych, na ubezpieczenie zdrowotne za okres od lutego 2012 r. do marca 2012 r. - należność główna 509,10 zł., odsetki 0 złotych, na Fundusz Pracy za okres od lutego 2012 r. do marca 2012r - należność główna 103,66 zł. ZUS wezwał wnioskodawcę, jako płatnika (...) C. O. P. na podstawie art. 50 § 1 k.p.a., do złożenia w terminie 7 dni pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek, pod rygorem wydania decyzji na podstawie dotychczasowych dowodów. Wnioskodawca osobiście odebrał zawiadomienie w dniu 28 maja 2012 r.

P. O. nie złożył żadnych wyjaśnień w sprawie ani pisemnych ani ustnych.

W dniu 20 czerwca 2012 r. ZUS przesłał do wnioskodawcy zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego, wyznaczając 7-dniowy termin na wypowiedzenie się odnośnie zebranego w sprawie materiału. Zawiadomienie zostało wysłane listem poleconym do wnioskodawcy, który nie podjął awizowanego doręczenia.

Wnioskodawca jako płatnik nie przekazał na rachunek ZUS wpłat za miesiące, w których był zwolniony z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowych, w myśl art. 47 ust. 2 a-f. ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Na koncie płatnika nie znalazły się nienależnie opłacone składki, które mogłyby podlegać zaliczeniu przez ZUS z urzędu na poczet zaległych lub bieżących składek. Wnioskodawca nie złożył deklaracji rozliczeniowych za luty i marzec 2012r. , nie uregulował należnych składek, nie wyrejestrował działalności gospodarczej.

Decyzją z dnia 18 lipca 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. określił kwoty powstałych zaległości z tytułu nieopłaconych przez P. O. składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy:

- na ubezpieczenie społeczne za okres od lutego 2012 r. do marca 2012 r. - należność główna 1235,10 zł., odsetki 55 złotych,
- na ubezpieczenie zdrowotne za okres od lutego 2012 r. do marca 2012 r. - należność główna 509 ,10 zł., odsetki 23 złotych,
- na Fundusz Pracy za okres od lutego 2012r. do marca 2012r - należność główna 103,66 zł.

Decyzja została doręczona w dniu 24 lipca 2012 r. pod adresem miejsca zamieszkania wnioskodawcy. Potwierdziła jej otrzymanie córka - R. M..

W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy Sąd Okręgowy, powołując się na treść art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 8 ust. 6 pkt 1, art. 13 pkt 4, art. 32 oraz art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, uznał odwołanie P. O. za bezzasadne.

W pierwszej kolejności Sąd zwrócił uwagę, że podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu działalności gospodarczej jest obowiązkowe, z wyjątkiem - ubezpieczenia chorobowego, które ma charakter dobrowolny. Zważywszy na okoliczność, że wnioskodawca nie zgłosił wyrejestrowania prowadzonej działalności, miał obowiązek opłacenia składek wymienionych w zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Odnosząc się zarzutów związanych z prowadzonym przez organ rentowy postępowaniem administracyjnym, Sąd pierwszej instancji miał na uwadze, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika jednoznacznie, iż w dniu 14 maja 2012 r. ZUS zawiadomił wnioskodawcę o wszczęciu postępowania w sprawie określenia wysokości należnych składek. Co więcej organ rentowy wezwał wnioskodawcę, w trybie art. 50 § 1 k.p.a., do złożenia w terminie 7 dni pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek, pod rygorem wydania decyzji na podstawie dotychczasowych dowodów. Wnioskodawca osobiście odebrał zawiadomienie w dniu 28 maja 2012 r. - co jest okolicznością nie budzącą żadnych wątpliwości, wbrew odmiennym zeznaniom wnioskodawcy, gdyż dowód doręczenia tego zawiadomienia znajduje się w aktach ZUS. W dniu 20 czerwca 2012 r. ZUS przesłał do wnioskodawcy zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego, wyznaczając 7 dniowy termin na wypowiedzenie się odnośnie zebranego w sprawie materiału. Zawiadomienie zostało wysłane listem poleconym do wnioskodawcy, który nie podjął przesyłki. Mając na uwadze powyższe Sąd nie dopatrył się żadnych nieprawidłowości w postępowaniu administracyjnym przed ZUS.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, działając na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie. O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielanej przez radę prawnego ustanowionego z urzędu (DZ. U nr 163 poz. 1349 ze zmianami).

Powyższe rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji zaskarżył P. O. apelacją w całości zarzucając mu:

1. naruszenie przepisu art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 61 § 1 i 4 k.p.a. w związku z art. 316 § 1 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie lub niewłaściwe zastosowanie,
2. naruszenie przepisu art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 7, art. 77 § 1, art. 80 i art. 107 § 3 k.p.a. w związku z art. 316 § 1 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie lub niewłaściwe zastosowanie w sprawie,
3. naruszenie przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego i przyjęcie, że wnioskodawca ma zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy za okres od lutego do marca 2012 roku.

Wskazując na powyższe P. O. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i nie obciążanie go spornymi składkami, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że został pozbawiony prawa do udziału w postępowaniu administracyjnym, a zaskarżona decyzja została wydana de facto poza tym postępowaniem. Wskazał, że wezwanie do złożenia wyjaśnień w sprawie otrzymał wraz z zaskarżoną decyzją, a zatem nie miał możliwości wypowiedzenia się w sprawie. W ocenie P. O. Sąd winien uwzględnić fakt, że zaskarżona decyzja została wydana bez przeprowadzenia dowodowego. Na zakończenie apelujący podniósł, że brak jest jakichkolwiek dowodów, które by potwierdzały, że posiada zaległości z tytułu składek ubezpieczeniowych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie odnosi skutku, gdyż rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji odpowiada prawu.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w sprawie, które Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne do rozstrzygnięcia sprawy na etapie postępowania apelacyjnego. W sposób prawidłowy dokonał także subsumowania ustalonego stanu faktycznego pod wskazane wyżej przepisy prawa materialnego.

Odnosząc się do zarzutów apelacji w pierwszej kolejności podkreślić należy, że w okolicznościach rozpoznawanej sprawy bezspornym jest, iż P. O. w spornym okresie, to jest od lutego do marca 2012 roku, podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 13 pkt 4, art. 32 oraz art. 47 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 roku Nr 205, poz. 1585, ze zmianami). Apelujący nie kwestionował matematycznego sposobu wyliczenia wysokości składek, jakkolwiek podniósł, że żaden z dowodów zgromadzonych w sprawie nie potwierdza, iż posiada on przedmiotowe zadłużenie. W tym miejscu należy zwrócić wnioskodawcy uwagę, że w sytuacji, gdy twierdzi, iż opłacił należne składki na ubezpieczenia społeczne za poszczególne miesiące wskazane w zaskarżonej decyzji, a organ rentowy, wbrew twierdzeniom ubezpieczonego, wykazał wydrukami z konta zaległości w tych należnościach, to skarżący winien podnoszoną przez siebie okoliczność udowodnić. Zgodnie bowiem z obowiązkiem wynikającym z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Na apelującym, który prowadził działalność gospodarczą i będąc płatnikiem składek zobowiązany był mocą przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy, spoczywał ciężar udowodnienia, że należne składki opłacił. Jednakże P. O. takiego dowodu nie przedłożył. Tym samym Sąd pierwszej instancji nie naruszył dyrektyw płynących z art. 233 § 1 k.p.c. ustalając, że wnioskodawca posiada zadłużenie z tytułu składek wskazanych w zaskarżonej decyzji ZUS za okres od lutego do marca 2012 roku.

Przechodząc do kolejnego zarzutu apelacji, a dotyczącego wad postępowania administracyjnego toczącego się przed organem rentowym, podnieść należy, że w judykaturze utrwalony jest pogląd, zgodnie z którym wady decyzji organu rentowego spowodowane naruszeniem przepisów postępowania administracyjnego pozostają w zasadzie poza przedmiotem postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, za wyjątkiem wad, które dyskwalifikują tę decyzję w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego (por.: wyrok Sądu Najwyższego z 2 grudnia 2009 roku, I UK 189/09, opubl. OSNP 2011, 13-14,187). Sąd Apelacyjny podziela powyższy pogląd. Wskazać należy, że przedmiotem apelacji może być naruszenie przez Sąd pierwszej instancji określonych przepisów prawa, czy to materialnego czy to procesowego. W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy stosował przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz kodeksu postępowania cywilnego. Nie procedował natomiast w trybie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego. Tym samym naruszenie przepisów tego kodeksu nie może stanowić skutecznego zarzutu apelacji.

Niemniej jednak, wbrew zarzutom P. O., zaskarżona decyzja ZUS nie została wydana poza tokiem postępowania administracyjnego, a wnioskodawca miał zapewniony udział w toczącym się postępowaniu, na co trafnie zwrócił uwagę Sąd pierwszej instancji. W dniu 28 maja 2012 roku skarżący otrzymał zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie. Odbiór przesyłki potwierdził własnoręcznym podpisem. Twierdzenie ubezpieczonego, że przedmiotowa przesyłka nie została przez niego odebrana pozostaje zatem gołosłowne. Zaskarżona decyzja została natomiast wydana dopiero w dniu 18 lipca 2012 roku. Tym samym apelujący miał dostatecznie dużo czasu, aby przedłożyć dowody opłacenia składek w toku postępowania administracyjnego przed ZUS. Niemniej jednak dowody takie nie zostały przez niego okazane ani w toku postępowania administracyjnego, ani w toku postępowania przed Sądami obu instancji. Mając na uwadze powyższe wskazać należy, że zaskarżona decyzja ZUS nie jest dotknięta wadami prawnymi, który dyskwalifikowałyby ją z obrotu prawnego.

W tym stanie rzeczy, nie podzielając zarzutów apelacji, jak również nie znajdując podstaw, które należałoby wziąć pod uwagę z urzędu, Sąd Apelacyjny w Łodzi, działając na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach postępowania Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w treści art. 98 § 1 k.p.c. ustalając je w wysokości określonej w § 6 pkt 3 i § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zmianami).